



Dechové cvičení



Hlasové cvičení



Rytmické cvičení



Píseň



Hudební nauka



Pohyb, tanec



Poslech



Hudební výchova 5. ročník

39. PREZENTACE

- **charleston /čárlston/**
- **nácvik písně: Babičko, nauč mě charleston**
- **Rock and roll /rokenrol/ - Elvis Presley**
- **píseň Pár havraních copánků**
- **skupina The Beatles /bítls/**
- **rock and roll u nás**
- **čeští hudební skladatelé:**
 - a) **Koželuh Leopold: Křepelčí fanfáry**
(z Loveckých fanfár pro tři lesní rohy)
 - b) **Antonín Dvořák: V přírodě, Slavnostní pochod, c) Slovanský tanec č. 7, c moll, op. 46**
 - c) **Leoš Janáček: Pilky (Z Lašských tanců), ŘÍKADLA - Není lepší jako zjara: Leze krtek**
 - d) **Josef Suk: Vesnická serenáda (skladba pro klavír)**

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení



Přečteme si pozorně básničku o vráně:



d² Vráno, vráno, polet' k nám, (nádech)



cis² já ti něco přichystám. (nádech)



c² Trochu hrachu, trochu krup, (nádech)



h¹ vráno, vráno, dupy dup.

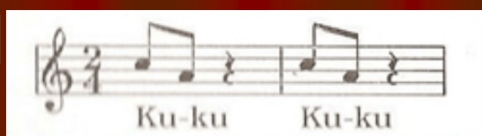


- nadechneme na 4 doby, na 1 dobu zadržet, potom polohlasně na tónu **d²** zazpíváme větu z říkanky „Vráno, vráno, polet' k nám“ (vydržíme s jedním nádechem na celý verš)
- znovu nádech, zadržet a na tónu **cis²** pokračujeme další větou „já ti něco přichystám“
- na **c²** „trochu hrachu, trochu krup“
- na **h¹** „vráno, vráno, dupy, dup“.

Hlasové cvičení



- Kdo kukání napodobí na tónech c^2 - a^1 , kukal hlavově. Kdo zpívá níže, zpívá mluvním tónem. Vybereme tedy správné „kukačky“, které pak budou vzorem ostatním. (Učitel s mužským hlasem to nemůže dětem předvést). Postupně dosáhneme správného zakukání u všech žáků. Velmi důležitou roli pro utvoření hlavového tónu má postavení dutiny ústní s vysoce vyklenutým měkkým patrem a oválným napětím rtů, které předvedeme jako nehlasné důkladné zívnutí a následné pevné sešpulení rtů pro zakukání uvedených tónů. Od této chvíle vyžadujeme stále dovednost pečlivého postavení dutiny ústní pro utvoření hlavového tónu. A potom přidáme další cvik:



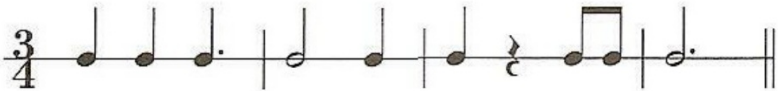
- Tím jsme si kukáním připravili tónový materiál pro písničku To je zlatý posvícení, kterou si nyní zakukáme. Nejdřív si celý řádek poslechneme . První dva takty po znělce ihned zopakujeme bez doprovodu, na to napojíme kukání celého řádku s doprovodem hudby. Zdůrazníme čárku v notové osnově - nádech.



Úkol - Rytmická cvičení

1. Najdi chyby a oprav:

a) 

b) 

c) 

2. Vzpomeňte si, co je rondo? Opravené cvičení c) použijte jako hlavní téma a zahrajte si rytmické rondo (můžete použít i různé rytmické nástroje).

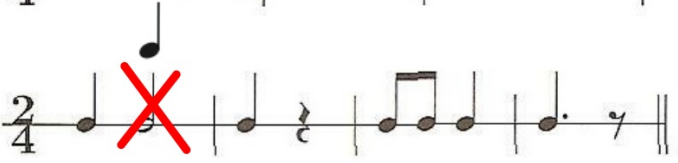
3. Zahrajete-li si Pějme píseň dokola, máte další ukázkou rondo.

Řešení - Rytmická cvičení

1. Najdi chyby a oprav:

a)  a) 2. takt

b)  b) 1. takt

c)  c) 1. takt

2. Vzpomeňte si, co je rondo? Opravené cvičení c) použijte jako hlavní téma a zahrajte si rytmické rondo (můžete použít i různé rytmické nástroje).

Odpověď: hlavní téma se v průběhu skladby několikrát opakuje - střídá se s jinými hudebními myšlenkami, začíná i končí hlavní hudební myšlenkou (prezentace 32).

3. Zahrajete-li si Pějme píseň dokola, máte další ukázkou ronda.

Babičko vid' že mi splníš přání

Natoč svůj staříčkový gramofón

Zanech teď na chvílku štrikování

Řekni mě jak se tančí charleston

Představ si bábi jak holky budou kulit oči

Až jim zítra povím jak se to tancuje

Už to vidím jak se kluci okolo mě točí ó je

Babičko prosím tě nech ten svetr

Do Vánoc času dost nač ten shon

Já ti ho upletu zítra metr

A co chceš budu večerět a po sobě uklízet

A ve všem tě poslechnu a hned - no čestně bábi

Jen mě nauč charleston

Představ si bábi jak holky budou kulit oči

Až jim zítra povím jak se to tancuje

Už to vidím jak se kluci okolo mě točí ó je

Babičko prosím tě nech ten svetr

Do vánoc času dost nač ten shon

Já ti ho upletu zítra metr

A co chceš budu večerět a po sobě uklízet

A ve všem tě poslechnu a hned - no čestně bábi

Jen mě nauč charleston

Babičko, nauč mě charleston /čárlston/ - odkaz

V uvedené písničce je název tance rozšířeného počátkem 20. let 20. století v černošských lidových tančírnách v USA - charleston /čárlston/. Tanec je nazván podle města Charlestonu v Jižní Karolíně. Tanec se brzy rozšířil po celé Evropě. K návratu tohoto tance došlo u nás na krátkou dobu v 60. letech 20. století. Z této doby pochází i píseň.

Když si prohlédneme řádek notového zápisu písně, najdeme ve čtvrtém taktu notu na druhé pomocné lince pod notovou osnovou - tato nota se nazývá malé a. Napište si několik not a do notového sešitu.



Rock and roll /rokenrol/ - v 50. letech 20. století; **rock** v 60. letech 20. století - hudební styl, který vznikl v 50. letech 20. století v USA a významně proměnil hudební, společenskou i organizační strukturu moderní populární hudby. **Rock and roll** vznikl **spojením** prvků **rythm and blues /rytm end blues/-** jedna z vývojových etap americké černošské hudby a **country music /cántry hudby/**.

Prvním významným představitelem rock and rollu byl **Bill Haley** /bil hejli/, "králem rock and rollu" byl **Elvis Presley** /elvis presly/, který složil a zpíval i uvedenou písničku **Pár havraních copánků**.



Bill Haley /bil hejli/
- životopis (odkaz)



Bill Haley /bil hejli/ (odkaz)



Elvis Presley
/elvis presly/ -
životopis
(odkaz)



Elvis Presley
/elvis presly/
(odkaz Love
me Tender)

Pár havraních copánků

Vera Matson a Elvis Presley
Český text: Z. Vavřín

1. Pár hav- ra- ních co- pán- ků a tvůj ti- chý smích,
1. Love me ten- der, love me sweet, ne- ver let me go,

ve dvou je- dem do spán-ku, je- dem na sa- ních.
you have made my life com- plete, and I love you so.

Ces- ta tam je vo- ňa- vá, sta- rý, hod- ný pán,
Love me ten- der love me true, my dreams ful- filled.

s ú- smě- vem ti po- dá- vá bí- lý tu- li- pán.
For my dar- lin' I love you, and I al- ways will.

2. Ukrývá se v poupátku
malý, něžný sen,
sen ti vepsal do spánků
sám pan Andersen.
/: Krajinou, kde nemrazí,
voní tulipán,
pohádkou tě provází
starý, hodný pán. :/

2. Love me tender, love me long,
take me to your heart.
For it's there that I belong,
and we'll never part.
/: Love me tender, love me dear,
tell me you are mine.
I'll be yours through all the years,
till the end of time.:/

Píseň v češtině
nazpíval zpěvák
Karel Gott:



Karel Gott -
životopis (odkaz)



Pár havraních
copánků (odkaz)



The Beatles /bítls/

Výrazným centrem rocku se stala Velká Británie - zde vznikla i nejproslulejší skupina The Beatles (v překladu Broučci).



Twist and Shout
- [The Beatles \(odkaz\)](#)

The Beatles -
životopis ([odkaz](#))



U nás patřili k představitelům rock and rollu např.:



Miki Volek -
životopis
([odkaz](#))

Miki Volek



Pavel
Sedláček -
životopis
([odkaz](#))

Pavel Sedláček



Olympic -
životopis
([odkaz](#))

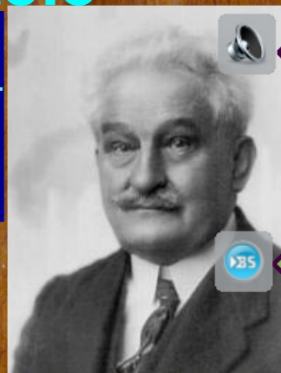
skupina Olympic

Čeští hudební skladatelé



Leoš Janáček

(3. 7. 1854, Hukvaldy -
12. 8. 1928, Ostrava),
životopis (odkaz)
Prezentace 20, 21



a) Pilky
(Z Lašských tanců)
CD - 4. ročník - BIANKA -
skladba č. 8 (2:56)

b) ŘÍKADLA :
Není lepší jako
zjara: Leze krtek
CD 3. ročník BIANKA č. 14
(2:14)

Antonín Dvořák

(8. 9. 1841, Nelahozeves
- 1. 5. 1904, Praha),
životopis (odkaz)
Prezentace 10, 14



a) V přírodě
CD č. 28 – SPN
2. ročník (2:16)

b) Slavnostní pochod

CD 3. ročník BIANKA č. 9
(4:46)

c) Slovanský tanec

č. 7, c moll, op 46
CD 5. ročník BIANKA č.
6 (3:35)

Čeští hudební skladatelé



Josef Suk

(4. ledna 1874, [Křečovice](#) –
29. května 1935, [Benešov](#)),

[životopis \(odkaz\)](#)

Prezentace 22



Vesnická serenáda
(skladba pro klavír)

CD - 4. ročník BIANKA

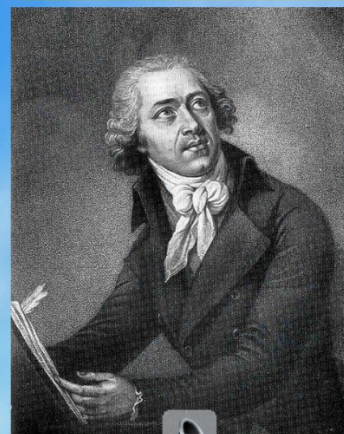
- skladba č. 28

Koželuh Leopold

([26. červen 1747](#),
[Velvary](#) – [7. květen](#)
[1818](#), [Vídeň](#)),

[životopis \(odkaz\)](#)

Prezentace 24



Křepelčí fanfáry
(z Loveckých
fanfár pro tři
lesní rohy)

CD - 4. ročník BIANKA
č. 9 (1 : 33)

Úkol: Čeští hudební skladatelé

1. Seřaď hudební skladatele od nejstaršího (přesunem obrázků).
2. Přiřaď jména hudebních skladatelů ke správným obrázkům.
3. Poslouchej skladby, přiřaď je ke správným skladatelům a přesuň k nim správné názvy.

**Leoš
Janáček**



Křepelčí fanfáry
(z Loveckých fanfár pro tři lesní rohy)

**Josef
Suk**



c) Slovanský tanec
č. 7, c moll, op 46

**Koželuh
Leopold**



a) Pilky
(Z Lašských tanců)



b) ŘÍKADLA :
Není lepší jako zjara:
Leze krtek

**Antonín
Dvořák**

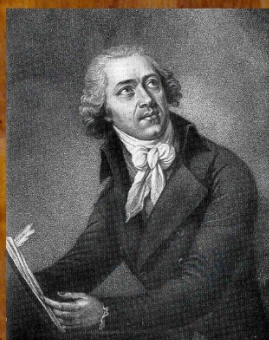


Vesnická serenáda
(skladba pro klavír)

Řešení: Čeští hudební skladatelé

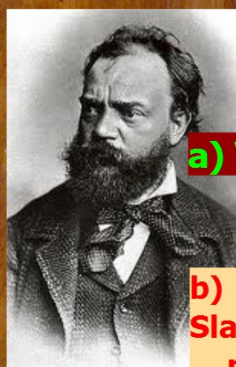
1. Seřaď hudební skladatele od nejstaršího (přesunem obrázků).
2. Přiřaď jména hudebních skladatelů ke správným obrázkům.
3. Poslouchej skladby, přiřaď je ke správným skladatelům a přesuň k nim správné názvy.

**Koželuh
Leopold**



Křepelčí fanfáry
(z Loveckých
fanfár pro tři
lesní rohy)

**Antonín
Dvořák**



**c) Slovanský
tanec
č. 7, c
moll, op. 46**

**Leoš
Janáček**



**a) Pilky
(Z Lašských
tanců)**

**b) ŘÍKADLA :
Není lepší
jako zjara:
Leze krtek**

**Josef
Suk**



Vesnická
serenáda
(skladba
pro klavír)

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 5 – učebnice pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 5 pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABIK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje – RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- Program ActiVnspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky - odkazy:*
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Vr%C3%A1na_%C4%8Dern%C3%A1
 - http://www.youtube.com/watch?v=_le9isimZLg
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Bill_Haley
 - <http://www.youtube.com/watch?v=jEQZkPog0bQ>
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Elvis_Presley
 - <http://www.youtube.com/watch?v=HZBUb0EInNY>
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Gott
 - <http://www.youtube.com/watch?v=GG4dJ9fBaEM>
 - http://www.youtube.com/watch?v=3_l8RCUpe-c&feature=related
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/The_Beatles
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Miki_Volek
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Pavel_Sedl%C3%A1%C4%8Dek
 - <http://cs.wikipedia.org/wiki/Olympic>
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Leo%5%A1_Jan%C3%A1%C4%8Dek
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%ADn_Dvo%C5%99%C3%A1k
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Suk_star%C5%A1%C3%AD
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Leopold_Ko%C5%BEeluh

